

Leesclub 112: Utopie & dystopie

De executie
van Daniëlle Bakhuis

Spelregels

In deze leesclub discussieer je met een groepje van 4 tot 6 lezers over *De executie* van Daniëlle Bakhuis. Je doet dat aan de hand van kaartjes met vragen over de tekst. De leesclub begint met een korte inleiding, die een van de spelers voorleest. Daarna volgen 4 rondes:

- 1 Ronde 1 bestaat uit 5 vragen over het verloop van verhaal. De spelers draaien om de beurt een kaartje om en geven antwoord op de vraag. Daarna mogen andere spelers reageren.
- 2 Ronde 2 is een vragenronde waarin elke speler een vraag mag formuleren aan een van de personages.
- 3 Ronde 3 is de discussieronde. In deze ronde draaien de spelers om de beurt een kaartje om van een stapel naar keuze. Hij of zij geeft antwoord op de vraag, waarna de rest mag reageren. Vervolgens kiezen de overige spelers om de beurt een kaartje van een van beide stapels. Als een discussievraag herhaalt wat eerder in het gesprek al aan bod gekomen is, mag de speler die aan de beurt is een volgende kaart omdraaien. Dit gaat zo door totdat alle kaartjes omgedraaid zijn.
- 4 Aan het einde van de discussie komen de spelers samen tot een oordeel over de tekst. In ronde 4 geven ze een oordeel uitgedrukt in sterren en motiveren zij hun keuze.

Deze leesclub werd ontwikkeld door de redactie van LitLab, een digitaal laboratorium voor literatuuronderzoek op de middelbare school. Ga voor meer lesmateriaal naar www.litlab.nl. Een docentenhandleiding en een didactische verantwoording van deze werkvorm zijn beschikbaar via www.litlab.nl/docenten.

Deze leesclub is gratis beschikbaar onder de Creative Commons licentie 'NaamsvermeldingNietCommercieel-GelijkDelen 4.0 Internationaal'.

Inleiding

'Kun je sterven van angst?

Letterlijk, bedoel ik. Dat je het ene moment nog leeft – je knieën: slap. Je tanden: klapperend in je mond. Je hart: alsof het zich een weg naar buiten wil banen – en het volgende moment: dood.' (p. 9)

De executie is een dystopisch verhaal over een maatschappij waarin het Collectief het voor het zeggen heeft. Het speelt zich af in 2048. Iedere jongere die een misdaad begaat, wordt opgepakt en heeft kans om te worden uitgeloot voor het programma *De executie*: een liveshow waarin vijf 'kandidaders' terechtstaan. Slechts één zal het overleven. Het publiek bepaalt welke kandidaders de afgrond in zullen storten. De show bestaat uit vijf rondes: de bekentenissen, de genaderonde, de pleidooien, de vragenronde en de smeekbede. Als lezer volg je de vijf kandidaders die de hoofdrollen vervullen in de uitzending van *De executie*. In de roman van Bakhuis zie je hoe een maatschappij zich ontwikkelt waarin iedereen zich aan strakke regels moet houden en waarin ellendetainment (voor vermaak kijken naar andermans ellende) hoogtij viert. Je discussieert in deze leesclub over zo'n toekomst en over de gevaren van steeds extremer wordende televisie.

Ronde 1: Grip op het verhaal

Draai om de beurt een kaartje om en geef antwoord op de vraag. Nadat degene die aan de beurt is antwoord gegeven heeft, mag de rest reageren of aanvullen

Ronde 2: Vragenrondje

Hieronder staan verschillende fragmenten uit het boek. Kies allemaal één fragment. Bedenk en noteer een vraag die je aan een van de personages zou willen stellen. Probeer samen antwoord te geven op die vraag.

- Charlotte moet haar bekentenis afleggen: 'Kandidaders, zijn...spotlight aan.' (p. 27)
- Nathan vraagt wie voor hem een goed woordje kan doen: 'Hebt u...is vergeten.' (p. 40-41)
- Hailey denkt aan haar plannen in *De Virgin*: 'We zitten...goed scoort.' (p. 85-86)
- Frankie krijgt zijn spreektijd: 'Ik kijk...dood wordt.' (p. 136-137)

Ronde 3: Discussievragen

Draai om de beurt een kaartje om van een stapel naar keuze en reageer op de discussievraag. Nadat degene die aan de beurt is antwoord gegeven heeft, mag de rest reageren.

Ronde 4: Oordeel

Geef *De executie* samen een waardering uitgedrukt in sterren. Beargumenteer vervolgens jullie keuze. Wat vonden jullie goed en wat juist minder goed? Heeft de discussie jullie individuele oordeel veranderd, en zo ja, hoe? Probeer voorbeelden en argumenten te halen uit jullie reacties op de discussievragen.

Vraag 1

Charlotte is een van de kandidaders in *De executie*.
Wie zijn de andere?

Vraag 2

Wat betekent Charlotte in de eerste ronde van het tv-programma?

Vraag 3

Waarom werd Abbey opgepakt?

Vraag 4

Waarvoor staat Nathan terecht?

Vraag 5

Waarom maakt Nathan Elif wakker nadat zij is flauwgevallen in haar kooi?

Antwoorden

1. Hailey, Nathan, Frankie en Elif
2. Ze betekent schuld aan de dood van Abbey.
3. wegens vandalisme
4. Hij heeft een kogelbrief gestuurd naar premier Comendo.
5. Hij wil dat ze nog voor zichzelf kan opkomen in de laatste ronde, omdat ze dan nog een kans heeft zichzelf te redden.

Vraag

3

Vraag

2

Vraag

1

Antwoorden

Vraag

5

Vraag

4

Grenzen van herkenning? **1**

Charlotte lijkt heel kalm wanneer ze in de kooi wordt geplaatst aan het begin van het programma. In hoeverre begrijp je dat?

Grenzen van herkenning? **2**

De kandidaders vormen volgens Het Collectief een bedreiging. Zou jij dat ook zijn als je in de wereld van het boek zou leven? Leg je antwoord uit.

Grenzen van herkenning? **3**

Wanneer Hailey in doodsnood is, doet ze een voorstel om zichzelf te redden: ze wil op tv met Coco vrijen. In hoeverre begrijp je dit voorstel?

Grenzen van herkenning? **4**

In het Collectief zijn bepaalde privileges alleen voor leden van het Collectief. Welke gevolgen heeft dat en wat vind jij daarvan?

Grenzen van herkenning? **5**

Welke misdaad vind jij het ergst en waarom? Die van Hailey, Elif, Nathan, Frankie of Charlotte?

Grenzen van herkenning? **6**

Het Collectief krijgt kritiek, maar zorgt ook voor regelmaat en neemt veel onzekerheden in het leven weg. Zou jij in het Collectief willen leven? Leg je antwoord uit en focus in je uitleg zowel op positieve als negatieve aspecten van leven in het Collectief.

Grenzen van herkenning? **7**

In hoeverre kun je begrijpen dat premier Comendo de knop bij Nathan tóch indrukt?

Grenzen van herkenning? **8**

De 100 kandidaders krijgen de kans een nieuwe minimaatschappij te vormen. In hoeverre vind je dat ze deze maatschappij goed vormgeven?

Grenzen van herkenning?

3

Grenzen van herkenning?

2

Grenzen van herkenning?

1

Grenzen van herkenning?

6

Grenzen van herkenning?

5

Grenzen van herkenning?

4

Grenzen van herkenning?

8

Grenzen van herkenning?

7

Stof tot nadenken? 1

'Jonge mensen maakten fouten, soms zelfs onvergeeflijke fouten, maar dat betekende niet dat ze monsters waren.' (p. 39). In hoeverre ben je het eens met deze uitspraak, als je kijkt naar de jongeren in het verhaal?

Stof tot nadenken? 2

De vader van Nathan wil zich niet aansluiten bij het Collectief, ook al betekent dit dat hij amper te eten heeft: 'Liever verhongeren dan mijn ziel verkopen.' (p. 50) In hoeverre vind je dat leden van het Collectief hun ziel verkocht hebben?

Stof tot nadenken? 3

Het Collectief bepaalt vrijwel alles voor de leden. Wat vind jij de ergste 'opgelegde regel'? Leg je antwoord uit.

Stof tot nadenken? 4

De vijf jongeren die deelnemen aan *De executie* kun je misschien zien als 'collega's', maar je zou ze ook kunnen zien als 'concurrenten'. Vind jij ze meer collega's van elkaar of meer concurrenten? Leg je antwoord uit.

Stof tot nadenken? 5

Hoe zou een lid van Het Collectief denken over onze maatschappij van nu?

Stof tot nadenken? 6

In hoeverre vind je de geplande executie van de premier 'een antwoord' op alles wat er daarvoor is gebeurd? Leg je antwoord uit.

Stof tot nadenken? 7

Op het booreiland waar de jongeren na de liveshow terecht komen wordt geprobeerd een nieuwe maatschappij op te zetten. Welke problemen ondervinden de jongeren bij het opzetten van die maatschappij?

Stof tot nadenken? 8

Daniëlle Bakhuis wil met haar verhaal ook het gevaar van ellendetainment laten zien. In hoeverre denk jij dat ellendetainment (in de toekomst) realistisch is en een gevaar vormt voor onze samenleving?

Stof tot nadenken?

3

Stof tot nadenken?

2

Stof tot nadenken?

1

Stof tot nadenken?

6

Stof tot nadenken?

5

Stof tot nadenken?

4

Stof tot nadenken?

8

Stof tot nadenken?

7